

УГОДА
між Урядом України та
Бельгійсько-Люксембурзьким Економічним Союзом
про взаємне заохочення і захист інвестицій

Уряд України з однієї сторони,
та Уряд Королівства Бельгії, виступаючи від свого імені та від імені
Уряду Великого Герцогства Люксембург згідно з існуючими угодами,
Уряд Валонського регіону
Уряд Фламандського регіону та
Уряд регіону столиці Брюссель з другої сторони,
(які надалі іменуються "Договірні Сторони"),

прагнучи зміцнювати економічне співробітництво шляхом
створення сприятливих умов для інвестицій громадян однієї Договірної
Сторони на території іншої Договірної Сторони,
домовились про наступне:

Стаття 1
Визначення

Для цілей цієї Угоди :

1. Термін "інвестор" означатиме:

а) "громадяни", а саме будь-яка фізична особа, яка згідно з
законодавством України або Королівства Бельгія, Великого Герцогства
Люксембург вважається громадянином України або Королівства Бельгія,
Великого Герцогства Люксембург відповідно;

б) "компанії", а саме будь-яку юридичну особу, що була заснована
згідно з законодавством України або Королівства Бельгія, Великого
Герцогства Люксембург, та має свій зареєстрований офіс на території
України або Королівства Бельгія, Великого Герцогства Люксембург
відповідно.

2. Термін "інвестиції" означатиме будь-який вид активів і будь-які
прямі чи непрямі внески готівкою, в натуральному вигляді чи
послугами, інвестовані чи реінвестовані в будь-який сектор економічної
діяльності.

Для цілей цієї Угоди нижче наведене розглядається як інвестиції,
зокрема, але не виключно :

а) рухоме й нерухоме майно, а також будь-які інші права *in rem*
такі, як іпотеки, заставні права, застави, узуфрукт і подібні права;

б) акції, пая та будь-які інші форми участі в компаніях, що мають
долю участі або непрямо контролюються компаніями, створеними на
території однієї з Договірних Сторін;

в) облігації, грошові вимоги та права на будь-які виплати, що мають економічну цінність;

г) авторські права, права промислової власності, технології, фіrmові назви та гудвлі;

д) концесії, надані згідно з законодавством або за контрактом, включаючи концесію на розвідку, розробку, видобування та експлуатацію природних ресурсів.

Для цілей цієї Угоди зміни правової форми, в якій були інвестовані або реінвестовані активи чи капіталі, не зачіпає їх визначення як інвестицій.

3. Термін "доходи" означатиме суми, одержані від інвестицій, і включатиме, зокрема, але не виключно, прибутки, проценти, приріст капіталу, дивіденди, роялті та платежі.

4. Термін "територія" означатиме територію Королівства Бельгія, територію Великого Герцогства Люксембург та територію України, а також морські та підводні зони, які існують поза територіальними водами Держав, над якими вони здійснюють відповідно до міжнародного права суверенітет, суверенні права або юрисдикцію з метою розвідки, видобування та збереження природних ресурсів.

Стаття 2 **Заохочення інвестицій**

1. Кожна з Договірних Сторін заохочуватиме інвестиції на своїй території з боку інвесторів іншої Договірної Сторони і прийматиме такі інвестиції відповідно до свого законодавства.

2. Кожна Договірна Сторона, зокрема, дозволятиме укладення й виконання ліцензійних та комерційних контрактів, угод про адміністративну та технічну допомогу, коли така діяльність пов'язана з інвестиціями.

Стаття 3 **Захист інвестицій**

1. До всіх інвестицій, прямих чи непрямих, здійснюваних інвесторами однієї з Договірних Сторін на території іншої Договірної Сторони, застосовується сприятливий та справедливий режим.

2. За винятком заходів, необхідних для підтримки громадського порядку, такі інвестиції забезпечуються постійним захистом та безпекою, включаючи будь-які необґрунтовані чи дискримінаційні заходи, які могли б зашкодити, юридично чи фактично, їхньому управлінню, утриманню, використанню, користуванню чи ліквідації.

3. Режим і захист, визначені в пп.1 і 2, мають бути принаймні такими ж самими, які застосовуються щодо інвесторів третіх держав, і ні в якому разі не можуть бути сприятливішими, ніж ті, які визнаються міжнародним правом.

4. Такий режим і захист, однак, не поширюються на пільги, які одна з Договірних Сторін надає інвесторам третіх держав згідно з їх участю або приєднанням до зони вільної торгівлі, митного союзу, спільного ринку чи будь-яких інших форм регіональних економічних організацій.

Стаття 4 **Позбавлення та обмеження власності**

1. Кожна з Договірних Сторін зобов'язується не застосовувати будь-які заходи з метою експропріації або націоналізації, або будь-які інші заходи, які мають на меті прямо чи непрямо позбавити інвесторів іншої Договірної Сторони інвестицій, які належать їм на її території.

2. Положення п.1 можуть бути порушені, якщо цього потребують суспільні інтереси або безпека в разі виконання наведених нижче умов:

а) заходи здійснююватимуться відповідно до чинного законодавства;

б) заходи не матимуть дискримінаційного характеру і не суперечитимуть будь-яким окремим зобов'язанням;

в) заходи мають супроводжуватись визначенням положень, які передбачають виплату адекватної ефективної компенсації.

3. Така сума компенсації має дорівнювати фактичній вартості інвестицій, визначених за день до того, як ці заходи були вжиті або стали загальновідомими.

Така компенсація виплачуватиметься у валуті держави інвестора або в будь-якій іншій вільно конвертованій валюті. Компенсація має виплачуватись без затримки та вільно переказуватись. Вона повинна включати процент за нормальним комерційним курсом від дати визначення її вартості до дати виплати.

4. До інвесторів однієї з Договірних Сторін, що їх інвестиції зазнали збитків через війну чи будь-який інший збройний конфлікт, революцію, загальнодержавний надзвичайний стан чи повстання на території іншої Договірної Сторони, останньою застосовується принаймні такий самий режим, який застосовується до інвесторів, які користуються режимом найбільшого сприяння стосовно реституції, відшкодування, компенсації або іншої сплати.

5. Стосовно питань, які регулюються цією статтею, кожна з Договірних Сторін надаватиме до інвесторів іншої Сторони принаймні такий самий режим, який вона надає на своїй території інвесторам, які користуються режимом найбільшого сприяння. Такий режим ні в

якому разі не може бути менш сприятливим ніж режим, визнаний міжнародним правом.

Стаття 5 **Переказ коштів**

1. Кожна Договірна Сторона забезпечує інвесторам іншої Договірної Сторони вільний переказ всіх платежів, пов'язаних з інвестицією, включаючи, зокрема :

а) суми, необхідні для заснування, підтримки та поширення інвестицій;

б) суми, необхідні для сплат за контрактом, включаючи суми, необхідні для погашення позик, роялті та інших виплат, що здійснюються внаслідок отримання ліцензій, франшизів, концесій та інших подібних прав, а також для виплати заробітку персоналу з інших країн;

в) прибутки від інвестицій;

г) прибутки від повної або часткової ліквідації інвестицій, включаючи прибутки від приросту капіталу або приріст у інвестованому капіталі;

д) компенсацій, виплачених згідно зі ст.4.

2. Громадянам кожної з Договірних Сторін, які мають дозвіл на роботу, пов"язану зі здійсненням інвестиції на території іншої Договірної Сторони, також дозволяється переводити в свою країну відповідну частину їхнього заробітку.

3. Трансфери здійснюються у вільно конвертованій валюті за курсом, дійсним на день сплати переказу, готівкою у валюті, що використовується.

4. Кожна з Договірних Сторін має видати необхідні дозволи для забезпечення переказу коштів без безпідставної затримки, без витрат, крім звичайних зборів та податків.

5. Передбачені цією статтею гарантії мають бути принаймні такими самими, які надаються інвесторам, що користуються режимом найбільшого сприяння.

Стаття 6 **Суброгація**

1. Якщо одна з Договірних Сторін або будь-який державний орган цієї Сторони виплачує компенсацію своїм власним інвесторам в порядку гарантії покриття інвестицій, інша Договірна Сторона визнає за першою Договірною Стороною або її державним органом отримання права інвестора в порядку суброгації.

2. Стосовно переданих прав, інша Договірна Сторона має право вимагати від страхувальника, що отримав в порядку суброгації права

застрахованих інвесторів, виконання зобов"язань, які належать згаданим інвесторам за законом чи за договором.

Стаття 7 Застосування положень

Якщо питання, пов"язані з інвестиціями, регулюються одночасно цією угодою та законодавством однієї з Договірних Сторін або існуючими міжнародними угодами чи такими, до яких Сторони мають намір приєднатися в майбутньому, інвестори іншої Договірної Сторони мають право посилятися на норми, які є найбільш сприятливими для них.

Стаття 8 Окремі угоди

1. Інвестиції, які стануть предметом окремої угоди між однією з Договірних Сторін і інвесторами іншої Сторони, регулюються положеннями цієї Угоди та положеннями згаданої окремої угоди.

2. Кожна з Договірних Сторін постійно забезпечує виконання зобов"язань, які вона бере на себе щодо інвесторів іншої Договірної Сторони.

Стаття 9 Врегулювання спорів, пов'язаних з інвестиціями

1. Кожний спір, пов"язаний з інвестиціями, між інвестором однієї з Договірних Сторін та іншою Договірною Сторону має бути представлений у письмовій формі стороною, що порушила спір. Така нотифікація має супроводжуватись обґрунтованою поясннювальною запискою.

Наскільки це можливо, Сторони намагатимуться вирішувати спори шляхом проведення переговорів, із залученням, в разі необхідності, радника третьої сторони або шляхом примирення між Договірними Сторонами по дипломатичних каналах.

2. В разі неможливості досягти вирішення спору за прямою згодою сторін чи за процедурою примирення по дипломатичних каналах у шестимісячний строк після повідомлення про наявність спору, спір передається в судові органи Держави, на території якої була здійснена інвестиція, або в міжнародний арбітраж за вибором інвестора.

У цьому випадку кожна Договірна Сторона вважається такою, що погоджується на остаточне вирішення арбітражем будь-якого спору такого типу. Така згода означає, що обидві Сторони відмовляються від права вимагати вичерпного виконання всіх внутрішніх адміністративних чи юридичних засобів захисту.

3. У випадку міжнародного арбітражу спір подається для вирішення арбітражем однієї з нижчезгаданих організацій за вибором інвестора:

- в спеціальний ad hoc арбітражний суд, затверджений згідно з арбітражними правилами, встановленими Комісією Організації Об'єднаних Націй з Міжнародного Торговельного Права (UNCITRAL);

- в Міжнародний Центр з Врегулювання Інвестиційних Спорів (ICSID), затверджений Конвенцією з Вирішення Інвестиційних Спорів між країнами та громадянами інших країн, відкритою для підписання у Вашингтоні 18 березня 1965 р., якщо кожна держава цієї Угоди стала учасником вищезгаданої Конвенції.

Якщо ці вимоги не є прийнятними, кожна Договірна Сторона погоджується, що спір буде представлено на розгляд арбітражу згідно з Правилами Додаткової Процедури ICSID:

- Арбітражного Суду Міжнародної Торговельної Палати в Парижі;
- Арбітражного Інституту Торговельної Палати в Стокгольмі.

Якщо арбітражна процедура розпочалася з ініціативи Договірної Сторони, ця Сторона повинна запросити в письмовій формі інвестора, залученого до процедури, визначити арбітражну організацію, до якої має бути направлене спірне питання.

4. Кожна Договірна Сторона, що є стороною в спорі, зобов'язується не висувати на будь-якій стадії розгляду справи чи виконання рішення заперечень проти того, що інвестор, який виступає супротивником в спорі, одержав компенсацію, що покриває повністю чи частково його збитки, на підставі страхового полісу чи гарантії, передбаченої ст.6 цієї Угоди.

5. Арбітражний суд приймає рішення на основі національного законодавства Договірної Сторони, яка приймає участь в спорі, на території якої здійснено інвестиції, включаючи колізійні норми, а також положень цієї Угоди, термінів окремої Угоди, що мають відношення до інвестицій, а також згідно з принципами міжнародного права.

6. Рішення арбітражу є остаточними й обов'язковими для Сторін у спорі. Кожна Договірна Сторона зобов'язується виконувати рішення відповідно до свого національного законодавства.

Стаття 10 Режим найбільшого сприяння

В усіх питаннях, пов'язаних з режимом інвестування, інвестори кожної з Договірних Сторін користуються на території іншої Сторони режимом найбільшого сприяння.

Стаття 11

Спори між Договірними Сторонами з питань тлумачення чи застосування цієї Угоди

1. Будь-який спір щодо тлумачення чи застосування цієї Угоди має бути врегульований, по можливості, по дипломатичних каналах.

2. У разі неможливості врегулювання спору дипломатичним шляхом він передаватиметься на розгляд Спільної Комісії, до складу якої входять представники обох Сторін; ця Комісія скликається на запит Сторони, яка прагне розпочати спір, і без необґрунтованої затримки.

3. Якщо Спільна Комісія не може розв'язати спір, останній має бути переданий, на прохання будь-якої Договірної Сторони, до арбітражного суду, який створюється для кожного окремого випадку наступним чином:

Кожна Договірна Сторона призначає по одному арбітру в двомісячний строк після повідомлення однією з Договірних Сторін іншої про свій намір звернутися до арбітражу. Ці два арбітри в двомісячний строк після їх призначення обирають за взаємною згодою Голову арбітражного суду з числа громадян третьої країни.

У разі недотримання строків та чи інша Договірна Сторона може запросити Президента Міжнародного Суду Справедливості зробити необхідні призначення.

Якщо Президент Міжнародного Суду Справедливості є громадянином будь-якої з Договірних Сторін або Держави, з якою хоч одна з Договірних Сторін не має дипломатичних стосунків, або з будь-яких інших причин він не може виконати цю функцію має бути запрошений виконати необхідні призначення Віце-Президент Міжнародного Суду Справедливості.

4. Створений у такий спосіб суд має визначити власні процесуальні норми. Рішення суду приймаються більшістю голосів; вони є остаточними і обов'язковими для Договірних Сторін.

5. Витрати, пов'язані з призначенням арбітрів, несе кожна Договірна Сторона. Витрати, пов'язані з призначенням третього арбітра та адміністративні витрати суду, несуть порівну обидві Договірні Сторони.

Стаття 12

Попередні інвестиції

Ця Угода може бути також застосована до інвестицій, здійснених до набуття нею чинності інвесторами однієї Договірної Сторони на території іншої Договірної Сторони відповідно до законів та положень останньої.

Стаття 13
Набуття чинності, тривалість та припинення дії

1. Ця Угода набуває чинності через один місяць після того, як Договірні Сторони обміняються ратифікаційними грамотами. Угода лишається чинною строком на десять років.

Якщо повідомлення про припинення не надається будь-якою з Договірних Сторін не менш ніж за шість місяців до закінчення вищезгаданого строку дії, Угода за мовчазною згодою продовжує свою дію кожного разу на наступні десять років, причому кожна Договірна Сторона лишає за собою право припинення дії Угоди наданням повідомлення не менше ніж за шість місяців до дати закінчення поточного строку її дії.

2. Відносно інвестицій, здійснених до припинення дії цієї Угоди, положення цієї Угоди застосовуватимуться протягом десяти років з дати припинення.

На посвідчення чого особи, що підписалися нижче, до того ж належним чином уповноважені своїми Урядами, підписали цю Угоду.

Здійснено в м. Києві "20 травня" 1996 року у двох дійсних примірниках, кожний українською, французькою, нідерландською та англійською мовами, причому всі тексти є рівно автентичними.

В разі виникнення розбіжностей щодо тлумачення положень цієї Угоди, текст англійською мовою матиме переважну силу.

ЗА УРЯД
УКРАЇНИ

ЗА БЕЛЬГІЙСЬКО-
ЛЮКСЕМБУРЗЬКИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ СОЮЗ

ЗА УРЯД КОРОЛІВСТВА
БЕЛЬГІЯ, що одночасно діє
як від свого власного імені,
так і від імені УРЯДУ
ВЕЛИКОГО ГЕРЦОГСТВА
ЛЮКСЕМБУРГ:

ЗА УРЯД РЕГІОНУ ВАЛОНІЇ:

ЗА УРЯД РЕГІОНУ ФЛАМАНДІЇ:

ЗА УРЯД РЕГІОНУ СТОЛИЦІ
БРЮССЕЛЬ

A C C O R D
ENTRE
LE GOUVERNEMENT D'UKRAINE
ET
L'UNION ECONOMIQUE BELGO-LUXEMBOURGEOISE
CONCERNANT L'ENCOURAGEMENT ET
LA PROTECTION RECIPROQUES
DES INVESTISSEMENTS

**ACCORD
ENTRE
LE GOUVERNEMENT D'UKRAINE, d'une part,
ET
L'UNION ECONOMIQUE BELGO-LUXEMBOURGEOISE, d'autre part,
CONCERNANT L'ENCOURAGEMENT ET
LA PROTECTION RECIPROQUES
DES INVESTISSEMENTS**

le Gouvernement d'Ukraine, d'une part,

et

le Gouvernement du Royaume de Belgique,
agissant tant en son nom qu'au nom du
Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg,
en vertu d'accords existants,
le Gouvernement de la Région wallonne,
le Gouvernement de la Région flamande
et le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, d'autre part,
(ci-après dénommés les "Parties contractantes")

désireux de renforcer leur coopération économique en créant des conditions favorables à la réalisation d'investissements par des ressortissants de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie contractante,

sont convenus de ce qui suit:

ARTICLE 1

DEFINITIONS

Pour l'application du présent Accord,

1. Le terme "investisseurs" désigne:

- a) les "nationaux" c'est-à-dire toute personne physique qui, selon la législation du Royaume de Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg ou d'Ukraine est considérée comme citoyen du Royaume de Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg ou d'Ukraine respectivement;
- b) les "sociétés", c'est-à-dire toute personne morale constituée conformément à la législation du Royaume de Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg ou d'Ukraine et ayant son siège social sur le territoire du Royaume de Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg ou d'Ukraine respectivement.

2. Le terme "investissements" désigne tout élément d'actif quelconque et tout apport direct ou indirect en numéraire, en nature ou en services, investi ou réinvesti dans tout secteur d'activité économique, quel qu'il soit.

Sont considérés notamment, mais non exclusivement, comme des investissements au sens du présent Accord:

- a) les biens meubles et immeubles ainsi que tous autres droits réels tels que hypothèques, priviléges, gages, usufruit et droits analogues;
- b) les actions, parts sociales et toutes autres formes de participations, même minoritaires ou indirectes, aux sociétés constituées sur le territoire de l'une des Parties contractantes;
- c) les obligations, créances et droits à toutes prestations ayant une valeur économique;
- d) les droits d'auteur, les droits de propriété industrielle, les procédés techniques, les noms déposés et le fonds de commerce;
- e) les concessions de droit public ou contractuelles, notamment celles relatives à la prospection, la culture, l'extraction ou l'exploitation de ressources naturelles.

Aucune modification de la forme juridique dans laquelle les avoirs et capitaux ont été investis ou réinvestis n'affecte leur qualification d'investissements au sens du présent Accord.

3. Le terme "revenus" désigne les sommes produites par un investissement et notamment, mais non exclusivement, les bénéfices, intérêts, accroissements de capital, dividendes, royalties ou indemnités.

4. Le terme "territoire" s'applique au territoire du Royaume de Belgique, au territoire du Grand-Duché de Luxembourg et au territoire d'Ukraine ainsi qu'aux zones maritimes, c'est-à-dire les zones marines et sous-marines, qui s'étendent au-delà des eaux territoriales des Etats concernés et sur lesquels ceux-ci exercent, conformément au droit international, leurs droits souverains et leur juridiction aux fins d'exploration, d'exploitation et de conservation des ressources naturelles.

ARTICLE 2

PROMOTION DES INVESTISSEMENTS

1. Chacune des Parties contractantes encourage les investissements sur son territoire par des investisseurs de l'autre Partie contractante et admet ces investissements en conformité de sa législation.
2. En particulier, chaque Partie contractante autorisera la conclusion et l'exécution de contrats de licence et de conventions d'assistance commerciale, administrative ou technique, pour autant que ces activités aient un rapport avec les investissements.

ARTICLE 3

PROTECTION DES INVESTISSEMENTS

1. Tous les investissements, directs ou indirects, effectués par des investisseurs de l'une des Parties contractantes, jouissent, sur le territoire de l'autre Partie contractante, d'un traitement juste et équitable.
2. Sous réserve des mesures nécessaires au maintien de l'ordre public, ces investissements jouissent d'une sécurité et d'une protection constantes, excluant toute mesure injustifiée ou discriminatoire qui pourrait entraver, en droit ou en fait, leur gestion, leur entretien, leur utilisation, leur jouissance ou leur liquidation.
3. Le traitement et la protection définis aux paragraphes 1 et 2 sont au moins égaux à ceux dont jouissent les investisseurs d'un Etat tiers et ne sont, en aucun cas, moins favorables que ceux reconnus par le droit international.
4. Toutefois, ce traitement et cette protection ne s'étendent pas aux priviléges qu'une Partie contractante accorde aux investisseurs d'un Etat tiers, en vertu de sa participation ou de son association à une zone de libre échange, une union douanière, un marché commun ou toutes autres formes d'organisations économiques régionales.

ARTICLE 4

MESURES PRIVATIVES ET RESTRICTIVES DE PROPRIÉTÉ

1. Chacune des Parties contractantes s'engage à ne prendre aucune mesure d'expropriation ou de nationalisation ni aucune autre mesure dont l'effet est de déposséder directement ou indirectement les investisseurs de l'autre Partie contractante des investissements qui leur appartiennent sur son territoire.

2. Si des impératifs d'utilité publique, de sécurité ou d'intérêt national justifient une dérogation au paragraphe 1, les conditions suivantes doivent être remplies

- a) les mesures sont prises selon une procédure légale;
- b) elles ne sont ni discriminatoires, ni contraires à un engagement spécifique;
- c) elles sont assorties de dispositions prévoyant le paiement d'une indemnité adéquate et effective.

3. Le montant des indemnités correspondra à la valeur réelle des investissements concernés à la veille du jour où les mesures ont été prises ou rendues publiques.

Les indemnités sont réglées dans la monnaie de l'Etat auquel appartient l'investisseur ou en toute autre monnaie convertible. Elles seront versées sans délai et librement transférables. Elles porteront intérêt au taux commercial normal depuis la date de leur fixation jusqu'à celle de leur paiement.

4. Les investisseurs de l'une des Parties contractantes dont les investissements auraient subi des dommages dus à une guerre ou à tout autre conflit armé, révolution, état d'urgence national ou révolte survenu sur le territoire de l'autre Partie contractante, bénéficieront, de la part de cette dernière, d'un traitement au moins égal à celui accordé aux investisseurs de la nation la plus favorisée en ce qui concerne les restitutions, indemnisations, compensations ou autres dédommagements.

5. Pour les matières réglées par le présent article, chaque Partie contractante accordera aux investisseurs de l'autre Partie un traitement au moins égal à celui qu'elle réserve sur son territoire aux investisseurs de la nation la plus favorisée. Ce traitement ne sera en aucun cas moins favorable que celui reconnu par le droit international.

ARTICLE 5

TRANSFERTS

1. Chaque Partie contractante accorde aux investisseurs de l'autre Partie contractante, le libre transfert de tous les paiements relatifs à un investissement, et notamment:

- a) des sommes destinées à établir, à maintenir ou à développer l'investissement;
- b) des sommes destinées au règlement d'obligations contractuelles, y compris les sommes nécessaires au remboursement d'emprunts, les royalties et autres paiements découlant de licences, franchises, concessions et autres droits similaires, ainsi que les rémunérations du personnel expatrié;
- c) des revenus des investissements;
- d) du produit de la liquidation totale ou partielle des investissements, en incluant les plus-values ou augmentations du capital investi;
- e) des indemnités payées en exécution de l'article 4.

2. Les nationaux de chacune des Parties contractantes autorisés à travailler au titre d'un investissement sur le territoire de l'autre Partie contractante, son également autorisés à transférer dans leur pays d'origine une quotité approprié de leur rémunération.

3. Les transferts sont effectués en monnaie librement convertible, au cours applicable à la date de ceux-ci aux transactions au comptant dans la monnaie utilisée.

4. Chacune des Parties contractantes délivrera les autorisations nécessaires pour assurer sans délai l'exécution des transferts et ce, sans autres charges que les taxes et frais usuels.

5. Les garanties prévues par le présent article sont au moins égales à celles accordées aux investisseurs de la nation la plus favorisée.

ARTICLE 6

SUBROGATION

1. Si l'une des Parties contractantes ou un organisme public de celle-ci paie des indemnités à ses propres investisseurs en vertu d'une garantie donnée pour un investissement, l'autre Partie contractante reconnaît que les droits et actions des investisseurs sont transférés à la Partie contractante ou l'organisme public concerné.

2. En ce qui concerne les droits transférés, l'autre Partie contractante peut faire valoir à l'égard de l'assureur, subrogé dans les droits des investisseurs indemnisés, les obligations qui incombent légalement ou contractuellement à ces derniers.

ARTICLE 7

REGLES APPLICABLES

Lorsqu'une question relative aux investissements est régie à la fois par le présent Accord et par la législation nationale de l'une des Parties contractantes ou par des conventions internationales existantes ou souscrites par les Parties dans l'avenir, les investisseurs de l'autre Partie contractante peuvent se prévaloir des dispositions qui leur sont les plus favorables.

ARTICLE 8

ACCORDS PARTICULIERS

1. Les investissements ayant fait l'objet d'un accord particulier entre l'une des Parties contractantes et des investisseurs de l'autre Partie seront régis par les dispositions du présent Accord et par celles de cet accord particulier.

2. Chacune des Parties contractantes assure à tout moment le respect des engagements qu'elle aura pris envers les investisseurs de l'autre Partie contractante.

ARTICLE 9

REGLEMENT DE DIFFERENDS RELATIFS AUX INVESTISSEMENTS

1. Tout différend relatif aux investissements, entre un investisseur de l'une des Parties contractantes et l'autre Partie contractante, fait l'objet d'une notification écrite, accompagnée d'un aide-mémoire suffisamment détaillé, de la part de la partie la plus diligente.

Dans la mesure du possible, les parties tenteront de régler le différend à l'amiable par la négociation, en ayant éventuellement recours à l'expertise d'un tiers, ou par la conciliation entre les Parties contractantes par voie diplomatique.

2. A défaut de règlement amiable par arrangement direct entre les parties au différend ou par conciliation par la voie diplomatique dans les six mois à compter de sa notification, le différend est soumis, au choix de l'investisseur, soit à la juridiction compétente de l'Etat ou l'investissement a été fait, soit à l'arbitrage international.

A cette fin, chacune des Parties contractantes donne son consentement anticipé et irrévocable à ce que tout différend soit soumis à cet arbitrage. Ce consentement implique qu'elles renoncent à exiger l'épuisement des recours administratifs ou judiciaires internes.

3. En cas de recours à l'arbitrage international, le différend est soumis à l'un des organismes d'arbitrage désignés ci-après, au choix de l'investisseur :

- à un tribunal d'arbitrage ad hoc, établi selon les règles d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le Droit Commercial International (C.N.U.D.C.I.),
- au Centre international pour le Règlement des Différends relatifs aux Investissements (C.I.R.D.I.), créé par "la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats", ouverte à la signature à Washington, le 18 mars 1965, lorsque chaque Etat partie au présent Accord sera membre de celle-ci. Aussi longtemps que cette condition n'est pas remplie, chacune des Parties contractantes consent à ce que le différend soit soumis à l'arbitrage conformément au règlement du Mécanisme supplémentaire du C.I.R.D.I.
- au Tribunal d'Arbitrage de la Chambre de Commerce Internationale, à Paris ;
- à l'Institut d'Arbitrage de la Chambre de Commerce de Stockholm.

Si la procédure d'arbitrage est introduite à l'initiative d'une Partie contractante, celle-ci invitera par écrit l'investisseur concerné à exprimer son choix quant à l'organisme d'arbitrage qui devra être saisi du différend.

4. Aucune des Parties contractantes, partie à un différend, ne soulevera d'objection, à aucun stade de la procédure d'arbitrage ni de l'exécution d'une sentence d'arbitrage, du fait que l'investisseur, partie adverse au différend, aurait perçu une indemnité couvrant tout ou partie de ses pertes en exécution d'une police d'assurance ou de la garantie prévue à l'article 6 du présent Accord.

5. Le tribunal arbitral statuera sur base du droit interne de la Partie contractante partie au litige sur le territoire de laquelle l'investissement est situé, y compris les règles relatives aux conflits de lois, des dispositions du présent Accord, des termes de l'accord particulier qui serait intervenu au sujet de l'investissement, ainsi que des principes de droit international.

6. Les sentences d'arbitrage sont définitives et obligatoires pour les parties au différend. Chaque Partie contractante s'engage à exécuter les sentences en conformité de sa législation nationale.

ARTICLE 10

NATION LA PLUS FAVORISEE

Pour toutes les questions relatives au traitement des investissements, les investisseurs de chacune des Parties contractantes bénéficient, sur le territoire de l'autre Partie, du traitement de la nation la plus favorisée.

ARTICLE 11

DIFFERENDS D'INTERPRETATION OU D'APPLICATION ENTRE LES PARTIES CONTRACTANTES

1. Tout différend relatif à l'interprétation ou à l'application du présent Accord doit être réglé, si possible, par la voie diplomatique.
2. A défaut de règlement par la voie diplomatique, le différend est soumis à une commission mixte, composée de représentants des deux Parties; celle-ci se réunit à la demande de la Partie la plus diligente et sans délai injustifié.
3. Si la commission mixte ne peut régler le différend, celui-ci sera soumis, à la demande de l'une ou l'autre des Parties contractantes, à une procédure d'arbitrage mise en oeuvre, pour chaque cas particulier, de la manière suivante :

Chaque Partie contractante désignera un arbitre dans un délai de deux mois à compter de la date à laquelle l'une des Parties contractantes a fait part à l'autre de son intention de soumettre le différend à arbitrage. Dans les deux mois suivant leur désignation, les deux arbitres désignent d'un commun accord un ressortissant d'un Etat tiers qui sera président du collège des arbitres.

Si ces délais n'ont pas été observés, l'une ou l'autre Partie contractante invitera le Président de la Cour Internationale de Justice à procéder à la nomination de l'arbitre ou des arbitres non désignés.

Si le Président de la Cour Internationale de Justice est ressortissant de l'une ou l'autre Partie contractante ou d'un Etat avec lequel l'une ou l'autre Partie contractante n'entretient pas de relations diplomatiques, ou si, pour une autre raison, il est empêché d'exercer cette fonction, le Vice-Président de la Cour Internationale de Justice sera invité à procéder à cette nomination.

4. Le collège ainsi constitué fixera ses propres règles de procédure. Ses décisions seront prises à la majorité des voix; elles seront définitives et obligatoires pour les Parties contractantes.
5. Chaque Partie contractante supportera les frais liés à la désignation de son arbitre. Les débours inhérents à la désignation du troisième arbitre et les frais de fonctionnement du collège seront supportés, à parts égales, par les Parties contractantes.

ARTICLE 12

INVESTISSEMENTS ANTERIEURS

Le présent Accord s'applique également aux investissements effectués, avant son entrée en vigueur, par les investisseurs de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie contractante en conformité de ses lois et règlements.

ARTICLE 13

ENTREE EN VIGUEUR ET DUREE

1. Le présent Accord entrera en vigueur un mois à compter de la date à laquelle les Parties contractantes auront échangé leurs instruments de ratification. Il reste en vigueur pour une période de dix ans.

A moins que l'une des Parties contractantes ne le dénonce au moins six mois avant l'expiration de sa période de validité, il est chaque fois reconduit tacitement pour une nouvelle période de dix ans, chaque Partie contractante se réservant le droit de le dénoncer par une notification introduite au moins six mois avant la date d'expiration de la période de validité en cours.

2. Les investissements effectués antérieurement à la date d'expiration du présent Accord lui restent soumis pour une période de dix ans à compter de cette date.

EN FOI DE QUOI, les représentants soussignés, dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord.

FAIT à *Kiev*, le *20 mai 1996* en deux exemplaires originaux, chacun en langue ukrainienne, anglaise, française et néerlandaise, tous les textes faisant également foi. Le texte en langue anglaise fera foi en cas de divergence d'interprétation.

**POUR LE GOUVERNEMENT
D'UKRAINE :**

**POUR L'UNION ECONOMIQUE
BELGO-LUXEMBOURGEOISE :**

Pour le Gouvernement du Royaume de Belgique agissant tant en son nom qu'au nom du Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg :

Pour le Gouvernement de la Région
wallonne :

Pour le Gouvernement de la Région
flamande :

Pour le Gouvernement de la Région de
Bruxelles-Capitale :

OVEREENKOMST
TUSSEN
DE REGERING VAN OEKRAINE
EN
DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE
INZAKE DE WEDERZIJDSE BEVORDERING
EN BESCHERMING
VAN INVESTERINGEN

OVEREENKOMST
TUSSEN DE REGERING VAN OEKRAINE, enerzijds,
EN
DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE, anderzijds,
INZAKE DE WEDERZIJDSE BEVORDERING
EN BESCHERMING
VAN INVESTERINGEN

de Regering van Oekraïne, enerzijds

en

de Regering van het Koninkrijk België,
handelend mede in eigen naam als in naam van de
Regering van het Groothertogdom Luxemburg,
krachtens bestaande overeenkomsten,
de Regering van het Vlaamse Gewest,
de Regering van het Waalse Gewest
en de Regering van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, anderzijds
(hierna te noemen als de "Overeenkomstsluitende Partijen")

verlangende hun economische samenwerking te versterken door het scheppen van gunstige voorwaarden voor de verwezenlijking van investeringen door onderdanen van één der Overeenkomstsluitende Partijen op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij,

zijn overeengekomen als volgt :

ARTIKEL 1

BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

Voor de toepassing van deze Overeenkomst,

1. Beteekt het begrip "investeerders" :
  - a) de "onderdanen", dit wil zeggen elke natuurlijke persoon die, volgens de wetgeving van het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of Oekraïne beschouwd wordt als onderdaan van respectievelijk het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of Oekraïne;
  - b) de "vennootschappen", dit wil zeggen elke rechtspersoon die is opgericht overeenkomstig de wetgeving van het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of Oekraïne en die zijn maatschappelijke zetel heeft op het grondgebied van respectievelijk het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of Oekraïne.
2. Beteekt het begrip "investering" om het even welke vorm van activa en elke rechtstreekse of onrechtstreekse inbreng in speciën, natura of diensten, die worden geïnvesteerd of geherinvesteerd in om het even welke economische sector.

Als investeringen in de zin van deze Overeenkomst gelden meer bepaald, maar niet uitsluitend :

- a) de roerende en onroerende goederen alsook alle andere zakelijke rechten, zoals hypotheken, voorrechten, panden, vruchtgebruik en gelijkaardige rechten;
- b) de aandelen, winstbewijzen en alle andere vormen van deelneming, zelfs minoritair of onrechtstreeks, in vennootschappen die zijn opgericht op het grondgebied van één der Overeenkomstsluitende Partijen;
- c) de obligaties, vorderingen en rechten op enige prestatie met economische waarde;
- d) de auteursrechten, rechten van industriële eigendom, technische procédés, gedeponeerde namen en handelsfondsen;

- e) de publiekrechtelijke of contractuele concessies, waaronder die betreffende de prospectie, de teelt, de ontginning of winning van natuurlijke rijkdommen.

Geen enkele verandering in de juridische vorm waarin de activa en kapitalen werden geïnvesteerd of geherinvesteerd brengt hun kwalificatie als "investering" als bedoeld in deze Overeenkomst in het gedrang.

3. Beteekt het begrip "inkomsten" de bedragen die voortvloeien uit een investering, en namelijk maar niet uitsluitend, de winsten, intresten, kapitaalaangroei, dividenden, royalties of vergoedingen.
4. Is de term "grondgebied" van toepassing op het grondgebied van het Koninkrijk België, het grondgebied van het Groothertogdom Luxemburg en het grondgebied van Oekraïne evenals op de maritieme gebieden, met name de gebieden op en onder zee, die zich voorbij de territoriale wateren van de betrokken Staten uitstrekken en op dewelke deze, overeenkomstig het internationaal recht, hun soevereine rechten en hun rechtsmacht uitoefenen met het oog op het onderzoek, de ontginning en het behoud van de natuurlijke rijkdommen.

ARTIKEL 2

BEVORDERING VAN INVESTERINGEN

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij moedigt investeringen op haar grondgebied door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij aan en laat deze investeringen toe in overeenstemming met haar wetgeving.
2. Elke Overeenkomstsluitende Partij laat in het bijzonder het sluiten en uitvoeren toe van licentiecontracten en van overeenkomsten inzake commerciële, administratieve of technische bijstand, voor zover deze activiteiten verband houden met investeringen.

ARTIKEL 3

BESCHERMING VAN DE INVESTERINGEN

1. Alle rechtstreekse en onrechtstreekse investeringen uitgevoerd door investeerders van één der Overeenkomstsluitende Partijen genieten op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij een billijke en rechtvaardige behandeling.
2. Onder voorbehoud van maatregelen voor de handhaving van de openbare orde, genieten die investeringen van een voortdurende veiligheid en bescherming, met uitsluiting van elke ongerechtvaardigde of discriminatoire maatregel die, in rechte of in feite, het beheer, de instandhouding, het gebruik, het genot of de vereffening ervan zou kunnen belemmeren.
3. De in de paragrafen 1 en 2 omschreven behandeling en bescherming zijn ten minste gelijk aan die welke de investeerders van een derde Staat genieten en zijn in geen geval minder gunstig zijn dan die welke het internationaal recht waarborgt.
4. Die behandeling en bescherming strekken zich evenwel niet uit tot de voorrechten die een Overeenkomstsluitende Partij toekent aan investeerders van een derde Staat, op grond van haar lidmaatschap van of associatie met een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of iedere andere vorm van een regionale economische organisatie.

ARTIKEL 4

EIGENDOMSBEROVENDE OF -BEPERKENDE MAATREGELEN

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbint zich ertoe geen enkele maatregel tot onteigening of nationalisatie te treffen, noch enige andere maatregel die tot gevolg heeft dat de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij rechtstreeks of onrechtstreeks het bezit ontnomen wordt van de investeringen die hen toebehoren op haar grondgebied.

2. Wanneer een afwijking van paragraaf 1 wordt gerechtvaardigd door het openbaar nut, de veiligheid of het nationaal belang, dan moeten de volgende voorwaarden vervuld worden :

- a) de maatregelen worden genomen volgens een wettelijke procedure;
- b) ze zijn noch discriminatoir, noch strijdig met een bijzondere verbintenis;
- c) ze gaan vergezeld van maatregelen die voorzien in de betaling van een gepaste en reële schadevergoeding.

3. Het bedrag van de schadevergoedingen moet overeenstemmen met de werkelijke waarde van de betrokken investeringen op de dag voor de datum waarop de maatregelen worden getroffen of bekendgemaakt.

De schadevergoedingen worden betaald in de munt van de Staat waartoe de investeerder behoort of in een andere convertibele munt. Ze worden zonder vertraging uitgekeerd en zijn vrijelijk verhandelbaar. Ze geven een rente aan het normale handelstarief vanaf de datum van hun vaststelling tot aan deze van hun betaling.

4. De investeerders van één der Overeenkomstsluitende Partijen waarvan de investeringen schade zouden lijden ingevolge een oorlog of een ander gewapend conflict, een revolutie, een nationale noodtoestand of een opstand op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, genieten vanwege die laatste, een behandeling die ten minste gelijk is aan die welke aan investeerders van de meest begunstigde natie wordt verleend voor wat de teruggaven, schadeloosstellingen, compensaties of andere schadevergoedingen betreft.

5. Voor de in dit artikel behandelde kwesties zal elke Overeenkomstsluitende Partij aan de investeerders van de andere Partij een behandeling verlenen die ten minste gelijk is aan die welke ze op haar grondgebied geeft aan de investeerders van de meest begunstigde natie. Die behandeling zal in geen geval minder gunstig zijn dan die welke het internationaal recht waarbortgt.

ARTIKEL 5

OVERMAKINGEN

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verleent aan de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij, de vrije overmaking van alle betalingen inzake een investering, van meer bepaald:

- a) bedragen bestemd om een investering tot stand te brengen, te behouden of te ontwikkelen;
- b) bedragen bestemd voor de betaling van contractuele verplichtingen, inbegrepen de bedragen die nodig zijn voor de terugbetaling van leningen, royalties en andere betalingen ingevolge licenties, franchising, concessies en andere gelijkaardige rechten, evenals de vergoeding van geëxpatrieerde werknemers;
- c) de opbrengsten van investeringen;
- d) de opbrengst van de volledige of gedeeltelijke vereffening van investeringen, inbegrepen de meerwaarden of verhogingen van geïnvesteerd kapitaal;
- e) de ingevolge artikel 4 betaalde schadevergoedingen.

2. De onderdanen van elk der Overeenkomstsluitende Partijen die uit hoofde van een investering op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij mogen werken, mogen tevens een passend deel van hun loon overmaken naar hun land van oorsprong.
3. De overmakingen gebeuren in een vrijelijk verhandelbare munt, tegen de koers die op de datum ervan van toepassing is, op de contanttransacties in de gebruikte munt.
4. Elk der Overeenkomstsluitende Partijen levert de nodige vergunningen af om ervoor te zorgen dat de overdrachten zonder vertraging kunnen gebeuren, zonder andere onkosten dan de gebruikelijke taksen en kosten.
5. De in dit artikel vermelde waarborgen zijn ten minste gelijk aan die welke worden gegeven aan de investeerders van de meest begunstigde natie.

ARTIKEL 6

SUBROGATIE

1. Indien één der Overeenkomstsluitende Partijen of een openbare instelling ervan schadevergoedingen uitbetaalt aan haar eigen investeerders op grond van een garantie voor een investering, dan erkent de andere Overeenkomstsluitende Partij dat de rechten en vorderingen van de investeerders zijn overgedragen aan de betrokken Overeenkomstsluitende Partij of openbare instelling.
2. In verband met de overgedragen rechten kan de andere Overeenkomstsluitende Partij aan de verzekeraar die in de rechten van de schadeloosgestelde investeerder is getreden, de verplichtingen opleggen die wettelijk of contractueel op die investeerder rusten.

ARTIKEL 7

TOEPASBARE REGELS

Als een kwestie in verband met investeringen tegelijk wordt geregeld door deze Overeenkomst, maar ook door de nationale wetgeving van één der Overeenkomstsluitende Partijen, of door bestaande internationale overeenkomsten of overeenkomsten die door de Partijen in de toekomst zullen ondertekend worden, dan kunnen de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij zich beroepen op de bepalingen die voor hen het gunstig zijn.

ARTIKEL 8

BIJZONDERE OVEREENKOMSTEN

1. Investeringen waarvoor een bijzondere overeenkomst werd gesloten tussen één der Overeenkomstsluitende Partijen en investeerders van de andere Partij zijn onderworpen aan de bepalingen van deze Overeenkomst en aan die van de bijzondere overeenkomst.
2. Elk der Overeenkomstsluitende Partijen leeft steeds de verbintenissen na die ze tegenover investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij is aangegaan.

ARTIKEL 9

REGELING VAN GESCHILLEN MET BETREKKING TOT DE INVESTERINGEN

1. Van elk investeringsgeschil tussen een investeerder van één der Overeenkomstsluitende Partijen en de andere Overeenkomstsluitende Partij wordt door de meest gerede partij schriftelijk kennis gegeven, vergezeld van een voldoende gedetailleerd memorandum.

In de mate van het mogelijke zullen de partijen proberen dat geschil op minnelijke wijze te regelen door middel van onderhandelingen, eventueel door beroep te doen op een onderzoek van een derde, of anders door een verzoeningsprocedure tussen de Overeenkomstsluitende Partijen langs diplomatieke weg.

2. Wanneer er geen minnelijke schikking getroffen werd door een rechtstreeks akkoord tussen de partijen die bij het geschil betrokken zijn, noch verzoening bereikt werd langs diplomatieke weg binnen zes maanden na de kennisgeving, dan wordt het geschil, naar de keuze van de investeerder, ofwel aan de bevoegde rechtsmacht van de Staat waar de investering gedaan werd, ofwel aan internationale arbitrage, onderworpen.

Met dat doel geeft elk der Overeenkomstsluitende Partijen haar voorafgaande en onherroepelijke toestemming om elk geschil aan de arbitrage te onderwerpen. Die toestemming houdt in dat zij afzien van de eis om de interne administratieve of juridische procedures uit te putten.

3. Als internationale arbitrage wordt gevraagd, wordt het geschil naar keuze van de investeerder, voorgelegd aan één van de volgende arbitrage-organismen :

- een arbitragerechtbank ad hoc, opgericht volgens de arbitrageregels van de Commissie van de Verenigde Naties voor het Internationaal Handelsrecht (C.N.U.D.C.I.);
- het Internationaal Centrum voor Regeling van Investeringsgeschillen (I.C.S.I.D.), dat werd opgericht door het "Verdrag tot regeling van investeringsgeschillen tussen Staten en onderdanen van andere Staten", ter ondertekening opengesteld te Washington op 18 maart 1965, zodra elke Overeenkomstsluitende Staat tot dat Verdrag is toegetreden.
Zolang die laatste voorwaarde niet is vervuld, stemt elke Overeenkomstsluitende Partij ermee in dat het geschil aan arbitrage wordt onderworpen volgens de regels van het Aanvullend Mechanisme van het I.C.S.I.D.;
- het Arbitragegerecht van de Internationale Kamer van Koophandel in Parijs;
- het Arbitrage-instituut van de Kamer van Koophandel in Stockholm.

Indien de arbitrageprocedure op verzoek van een Overeenkomstsluitende Partij wordt ingediend, verzoekt die Partij de betrokken investeerder schriftelijk om het arbitrage-organisme uit te kiezen waaraan het geschil voorgelegd zal worden.

4. Geen van de Overeenkomstsluitende Partijen, die betrokken is bij een geschil, zal in enig stadium van de arbitrageprocedure of van de uitvoering van een scheidsrechtelijke uitspraak, als verweer aanvoeren dat de investeerder die tegenpartij is bij het geschil, een vergoeding ter uitvoering van een verzekeringspolis of van de in artikel 6 van deze Overeenkomst vermelde garantie heeft ontvangen, die het geheel of een gedeelte van zijn verliezen dekt.

5. De arbitragerechtbank zal beslissen op grond van het nationale recht van de Overeenkomstsluitende Partij die partij is bij het geschil op het grondgebied van dewelke de investering gesitueerd is, met inbegrip van de regels inzake wetsconflicten, de bepalingen van deze Overeenkomst, de bepalingen van de bijzondere overeenkomst die eventueel werd gesloten met betrekking tot de investering, en de beginselen van internationaal recht.

6. De arbitragebeslissingen zijn definitief en bindend voor de partijen bij het geschil. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt er zich toe ze uit te voeren overeenkomstig haar nationale wetgeving.

ARTIKEL 10

MEEST BEGUNSTIGDE NATIE

Voor alle kwesties met betrekking tot de behandeling van investeringen, genieten de investeerders van elk der Overeenkomstsluitende Partijen op het grondgebied van de andere Partij, de behandeling van de meest begunstigde natie.

ARTIKEL 11

GESCHILLEN TUSSEN OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJEN INZAKE INTERPRETATIE OF TOEPASSING

1. Elk geschil betreffende de interpretatie of de toepassing van deze Overeenkomst moet, indien mogelijk, worden geregeld langs diplomatieke weg.
2. Bij gebrek aan een regeling langs diplomatieke weg wordt het geschil voorgelegd aan een gemengde commissie samengesteld uit vertegenwoordigers van beide Partijen; die commissie vergadert op verzoek van de meest gerechte Partij en zonder ongerechtvaardigde vertraging.
3. Indien de gemengde commissie het geschil niet kan regelen, wordt het op verzoek van de één of de andere Overeenkomstsluitende Partij onderworpen aan een arbitrageprocedure, die voor elk geval apart als volgt wordt ingesteld :

Elke Overeenkomstsluitende Partij zal een scheidsrechter aanduiden binnen een periode van twee maanden vanaf de datum waarop één der Overeenkomstsluitende Partijen de andere in kennis heeft gesteld van haar voornemen het geschil aan arbitrage te onderwerpen. Binnen twee maanden na hun aanstelling duiden deze twee scheidsrechters in onderling overleg een onderdaan van een derde Staat aan als voorzitter van het college van scheidsrechters.

Indien deze termijnen niet worden nageleefd, zal de één of de andere Overeenkomstsluitende Partij de Voorzitter van het Internationaal Gerechtshof verzoeken de benoeming te doen van de scheidsrechter of van de niet-aangeduide scheidsrechters.

Indien de Voorzitter van het Internationaal Gerechtshof onderdaan is van de één of de andere Overeenkomstsluitende Partij of van een Staat waarmee de één of de andere Overeenkomstsluitende Partij geen diplomatieke betrekkingen heeft, of als hij om een andere reden zijn functie niet kan uitoefenen, wordt de Ondervoorzitter van het Internationaal Gerechtshof verzocht die benoeming te doen.

4. Het aldus samengestelde college stelt zijn eigen procedureregels vast. Zijn beslissingen worden bij meerderheid van stemmen genomen; ze zijn definitief en bindend voor de Overeenkomstsluitende Partijen.

5. Elke Overeenkomstsluitende Partij zal de kosten die zijn verbonden aan de aanwijzing van haar scheidsrechter dragen. De uitgaven met betrekking tot de aanwijzing van de derde scheidsrechter en de werkingskosten van het college worden gelijkelijk gedragen door de Overeenkomstsluitende Partijen.

ARTIKEL 12

VROEGERE INVESTERINGEN

Deze Overeenkomst is eveneens van toepassing op de voor zijn inwerkingtreding uitgevoerde investeringen, verricht door investeerders van één der Overeenkomstsluitende Partijen op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, en dit in overeenstemming met haar wetten en reglementen.

ARTIKEL 13

INWERKINGTREDING EN DUUR

1. Deze Overeenkomst treedt in werking één maand na de datum waarop de Overeenkomstsluitende Partijen hun akten van bekraftiging hebben uitgewisseld.

Ze blijft van kracht gedurende een termijn van tien jaar.

Tenzij één der Overeenkomstsluitende Partijen ze ten minste zes maanden voor het einde van de geldigheidstermijn opzegt, wordt ze telkens stilzwijgend verlengd voor een nieuwe termijn van tien jaar, en elke Overeenkomstsluitende Partij behoudt zich het recht ze op te zeggen met kennisgeving ten minste zes maanden voor het einde van de lopende geldigheidstermijn.

2. Investeringen die voor de datum van beeindiging van deze Overeenkomst werden verricht, blijven onder haar toepassing vallen gedurende een termijn van tien jaar na die datum.

TEN BLIJKE WAARVAN, de ondergetekende vertegenwoordigers, daartoe behoorlijk gemachtigd door hun onderscheiden regeringen, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

Gedaan te , op , in twee oorspronkelijke exemplaren, elk in de Oekraïense, Engelse, Nederlandse en Franse taal, alle teksten gelijkelijk rechtsgeldig. In geval van verschil in interpretatie is de Engelse tekst beslissend.

**VOOR DE REGERING VAN
OEKRAINE :**

**VOOR DE BELGISCH-LUXEMBURGSE
ECONOMISCHE UNIE :**

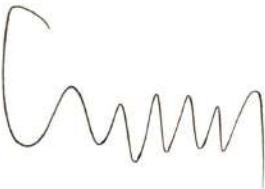
Voor de Regering van het Koninkrijk België handelend mede in de naam van de Regering van het Groothertogdom Luxemburg :

Voor de Regering van het Vlaamse Gewest :

Voor de Regering van het Waalse Gewest :

Voor de Regering van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest :

Voor de Regering van het Vlaamse Gewest :

Voor de Regering van het Waalse Gewest :

Voor de Regering van het Brusselse
Hoofdstedelijke Gewest :

**AGREEMENT
BETWEEN THE GOVERNMENT OF UKRAINE, on the one hand
AND THE BELGO-LUXEMBURG
ECONOMIC UNION, on the other hand
ON THE RECIPROCAL PROMOTION
AND PROTECTION OF INVESTMENTS**

The Government of Ukraine, on the one hand
and the Government of the Kingdom of Belgium,
acting both in its own name and in the name of the Government of the
Grand-Duchy of Luxemburg,
by virtue of existing agreements,
the Government of the Region of Wallonia,
the Government of the Region of Flanders,
and the Government of the Region of Brussels-Capital, on the other hand,
(hereinafter referred to as the "Contracting Parties"),

desiring to strengthen their economic cooperation by creating
favourable conditions for investments by nationals of one Contracting
Party in the territory of the other Contracting Party,

have agreed as follows:

**ARTICLE 1
DEFINITIONS**

For the purposes of this Agreement:

1. The term "investors" shall mean:

- a) the "nationals", i.e. any natural person who, according to the legislation of Ukraine, of the Kingdom of Belgium, or of the Grand-Duchy of Luxemburg, is considered as a citizen of Ukraine, of the Kingdom of Belgium or of the Grand Duchy of Luxemburg respectively;
- b) the "companies", i.e. any legal person constituted in accordance with the legislation of Ukraine, of the Kingdom of Belgium or of the Grand-Duchy of Luxemburg and having its registered office in the territory of Ukraine, of the Kingdom of Belgium or of the Grand-Duchy of Luxemburg respectively.

2. The term "investments" shall mean any kind assets and any direct or indirect contribution in cash, in kind or in services, invested or reinvested in any sector of economic activity.

The following shall more particularly, though not exclusively, be considered as investments for the purpose of this Agreement:

- a) movable and immovable property as well as any other rights in rem, such as mortgages, liens, pledges, usufruct and similar rights;
- b) shares, corporate rights and any other kind of shareholding, including minority or indirect ones, in companies constituted in the territory of one Contracting Party;

- c) bonds, claims to money and to any performance having an economic value;
- d) copyrights, industrial property rights, technical processes, trade names and good will;
- e) concessions granted under public law or under contract, including concessions to explore, develop, extract or exploit natural resources.

Changes in the legal form in which assets and capital have been invested or reinvested shall not affect their designation as "investments" for the purpose of this Agreement.

3. The term "incomes" shall mean the proceeds of an investment and shall include in particular not exclusively, profits, interests, capital increases, dividends, royalties and payments.

4. The term "territory" shall apply with respect to the territory of Ukraine, to the territory of the Kingdom of Belgium, to the territory of the Grand-Duchy of Luxembourg, as well as to the maritime areas, i.e. the marine and underwater areas which extend beyond the territorial waters, of the States concerned and upon which the latter exercise, in accordance with international law, their sovereign rights and their jurisdiction for the purpose of exploring, exploiting and preserving natural resources.

ARTICLE 2 **PROMOTION OF INVESTMENTS**

1. Each Contracting Party shall promote investment in its territory by investors of the other Contracting Party and shall accept such investments in accordance with its legislation.

2. In particular, each Contracting Party shall authorize the conclusion and fulfilment of licence contracts and commercial, administrative or technical assistance agreements, as far as these activities are in connection with such investments.

ARTICLE 3 **PROTECTION OF INVESTMENTS**

1. All investments, whether direct or indirect, made by investors of one Contracting Party shall enjoy a fair and equitable treatment in the territory of the other Contracting Party.

2. Except for measures required to maintain public order, such investments shall enjoy continuous protection and security, i.e. excluding any unjustified or discriminatory measure which could hinder, either in law or in practice, the management, maintenance, use, possession or liquidation thereof.

3. The treatment and protection referred to in paragraphs 1 and 2 shall at least be equal to those enjoyed by investors of a third State and

shall in no case be less favourable than those recognized under international law.

4. However, such treatment and protection shall not cover the privileges granted by one Contracting Party to the investors of a third State pursuant to its participation in or association with a free trade zone, a customs union, a common market or any other form of regional economic organization.

ARTICLE 4 **DEPRIVATION AND LIMITATION OF OWNERSHIP**

1. Each Contracting Party undertakes not to adopt any measure of expropriation or nationalization or any other measure having the effect of directly or indirectly dispossessing the investors of the other Contracting Party of their investments in its territory.

2. If reasons of public purpose, security or national interest require a derogation from the provisions of paragraph 1, the following conditions shall be complied with:

- a) the measures shall be taken under due process of law;
- b) the measures shall be neither discriminatory, nor contrary to any specific commitments;
- c) the measures shall be accompanied by provisions for the payment of a adequate and effective compensation.

3. Such compensation shall amount to the actual value of the investments on the day before the measures were taken or became public.

Such compensation shall be paid in the currency of the State of which the investor is a national or in any other convertible currency. It shall be paid without delay and shall be freely transferable. It shall bear interest at the normal commercial rate from the date of the determination of its amount until the date of its payment.

4. Investors of one Contracting Party whose investments suffer losses owing to war or other armed conflict, revolution, a state of national emergency or revolt in the territory of the other Contracting Party shall be granted by the latter Contracting Party a treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, at least equal to that which the latter Contracting Party grants to the investors of the most favoured nation.

5. In respect of matters dealt with in this Article, each Contracting Party shall grant to the investors of the other Contracting Party a treatment which shall at least be equal to that granted in its territory to the investors of the most favoured nation. This treatment shall in no case be less favourable than that recognized under international law.

ARTICLE 5 TRANSFERS

1. Each Contracting Party shall grant to investors of the other Contracting Party the free transfer of all payments relating to an investment, including more particularly:

- a) amounts necessary for establishing, maintaining or expanding the investment;
- b) amounts necessary for payments under a contract, including amounts necessary for repayment of loans, royalties and other payments resulting from licences, franchises, concessions and other similar rights, as well as salaries of expatriate personnel;
- c) proceeds from investments;
- d) proceeds from the total or partial liquidation of the investment, including capital gains or increases in the invested capital;
- e) compensation paid pursuant to Article 4.

2. The nationals of each Contracting Party who have been authorized to work in the territory of the other Contracting Party in connection with an investment shall also be permitted to transfer an appropriate portion of their earnings to their country of origin.

3. Transfers shall be made in a freely convertible currency at the rate applicable on the day transfers are made to cash transactions in the currency used.

4. Each Contracting Party shall issue the authorizations required to ensure that the transfers can be made without undue delay, with no other expenses than the usual taxes and costs.

5. The guarantees referred to in this article shall at least be equal to those granted to the investors of the most favoures nation.

ARTICLE 6 SUBROGATION

1. If one Contracting Party or any public institution of this Party pays compensation to its own investors pursuant to a guarantee providing coverage for an investment, the other Contracting Party shall recognize that the former Contracting Party or public institution concerned is subrogated into the rights of the investors.

2. As far as transferred rights are concerned, the other Contracting Party shall be entitle to invoke against the insurer who is subrogated into the rights of the indemnified investors the obligations of the latter under law or contract.

ARTICLE 7 **APPLICABLE REGULATIONS**

If an issue relating to investments is covered both by this Agreement and by the national legislation of one Contracting Party or by international conventions, existing or to be subscribed to by the Parties in the future, the investors of the other Contracting Party shall be entitled to avail themselves of the provisions that are the most favourable to them.

ARTICLE 8 **SPECIFIC AGREEMENTS**

1. Investments made pursuant to a specific agreement concluded between one Contracting Party and investors of the other Party shall be covered by the provisions of this Agreement and by those of the specific agreement.
2. Each Contracting Party undertakes to ensure at all times that the commitments it has entered into vis-a-vis investors of the other Contracting Party shall be observed.

ARTICLE 9 **SETTLEMENT OF INVESTMENT DISPUTES**

1. Any investment dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party shall be notified in writing by the first party to take action. The notification shall be accompanied by a sufficiently detailed memorandum.

As far as possible, the Parties shall endeavour to settle the dispute through negotiations, if necessary by seeking expert advice from a third party, or by conciliation between the Contracting Parties through diplomatic channels.

2. In the absence of an amicable settlement by direct agreement between the parties to the dispute or by conciliation through diplomatic channels within six months from the notification, the dispute shall be submitted, at the option of the investor, either to the competent jurisdiction of the State where the investment was made, or to international arbitration.

To this end, each Contracting Party agrees in advance and irrevocably to the settlement of any dispute by this type of arbitration. Such consent implies that both Parties waive the right to demand that all domestic administrative or judiciary remedies be exhausted.

3. In case of international arbitration, the dispute shall be submitted for settlement by arbitration to one of the hereinafter mentioned organizations, at the option of the investor :

- an ad hoc arbitral tribunal set up according to the arbitration rules laid down by the United Nations Commission on International Trade Law (U.N.C.I.T.R.A.L.);
- the International Centre for the Settlement of Investment Disputes (I.C.S.I.D.), set up by the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington on March 18, 1965, when each State party to this Agreement has become a party to the said Convention.

As long as this requirement is not met, each Contracting Party agrees that the dispute shall be submitted to arbitration pursuant to the Rules of the Additional Facility of the I.C.S.I.D.

- the Arbitral Court of the International Chamber of Commerce in Paris;
- the Arbitration Institute of the Chamber of Commerce in Stockholm.

4. At any stage of the arbitration proceedings or of the execution of an arbitral award, none of the Contracting Parties involved in a dispute shall be entitled to raise as an objection the fact that the investor who is the opposing party in the dispute has received compensation totally or partly covering his losses pursuant to an insurance policy or to the guarantee provided for in Article 6 of this Agreement.

5. The arbitral tribunal shall decide on the basis of the national law, including the rules relating to conflicts of law, of the Contracting Party involved in the dispute in whose territory the investment has been made, as well as on the basis of the provisions of this Agreement, of the terms of the specific agreement which may have been entered into regarding the investment, and of the principles of international law.

6. The arbitral awards shall be final and binding on the parties to the dispute. Each Contracting Party undertakes to execute the awards in accordance with its national legislation.

ARTICLE 10 MOST FAVOURED NATION

In all matters relating to the treatment of investments the investors of each Contracting Party shall enjoy most-favoured-nation treatment in the territory of the other Party.

ARTICLE 11
DISPUTES BETWEEN THE CONTRACTING PARTIES
RELATING TO THE INTERPRETATION OR APPLICATION OF THIS
AGREEMENT

1. Any disputes relating to the interpretation or application of this Agreement shall be settled as far as possible through diplomatic channels.

2. In the absence of a settlement through diplomatic channels, the dispute shall be submitted to a joint commission consisting of representatives of the two Parties; this commission shall convene without undue delay at the request of the first party to take action.

3. If the joint commission cannot settle the dispute, the later shall be submitted, at the request of either Contracting Party, to an arbitration court set up as follows for each individual case:

Each Contracting Party shall appoint one arbitrator within a period of two months from the date on which either Contracting Party has informed the other Party of its intention to submit the dispute to arbitration. Within a period of two months following their appointment, these two arbitrators shall appoint by mutual agreement a national of a third State as Chairman of the arbitration court.

If these time limits have been complied with, either Contracting Party shall request the President of the International Court of Justice to make the appointment(s).

If the President of the International Court of Justice is a national of either Contracting Party or of a State with which one of the Contracting Parties has no diplomatic relations or if, for any other reason, he cannot exercise this function, the Vice-President of the International Court of Justice shall be requested to make the appointment(s).

4. The court thus constituted shall determine its own rules of procedure. Its decision shall be taken by a majority of the votes; they shall be final and binding on the Contracting Parties.

5. Each Contracting Party shall bear the cost resulting from the appointment of its arbitrator. The expenses in connection with the appointment of the third arbitrator and the administrative costs of the court shall be borne equally by the Contracting Parties.

ARTICLE 12
PREVIOUS INVESTMENTS

This Agreement shall also apply to investments made before its entry into force by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the latter's laws and regulations.

ARTICLE 13
ENTRY INTO FORCE AND DURATION

1. This Agreement shall enter into force one month after the date of exchange of the instruments of ratification by the Contracting Parties. The Agreement shall remain in force for a period of ten years.

Unless notice of termination is given by either Contracting Parties at least six months before the expiry of its period of validity, this Agreement shall be tacitly extended each time for a further period of ten years, it being understood that each Contracting Party reserves the right to terminate the Agreement by notification given at least six months before the date of expiry of the current period of validity.

2. Investments made prior to the date of termination of this Agreement shall be covered by this Agreement for a period of ten years from the date of termination.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE at .....this .....day of .....199...,
in two original copies, each in the Ukrainian, French, Dutch and English languages, all texts being equally authentic. The text in the English language shall prevail in case of difference of interpretation.

**FOR THE GOVERNMENT OF
UKRAINE**

**FOR THE BELGO-LUXEMBURG
ECONOMIC UNION:**

**For the Government of the
Kingdom of Belgium,
acting both in its own name and
in the name of the Government of
the Grand-Duchy of Luxemburg:**

**For the Government of the
Region of Wallonia:**

**For the Government of the
Region of Flanders:**

**For the Government of the Region
of Brussels-Capital:**